

ndarab
ánya
3-dik
ndarab
zamai-
g csak
kozód-
vége,
többi
talál-
tatjuk
akból
némi
ogár-
szokás
örben
ömmel
azt is
azán ?
leg-
olvas-
apró
lhető
ondo-
ejtés-
részt
for-
ényre
hiva-
szer-
iszen
nem
rejt-
van
ének
csak
t. —
még
üjte-
sme-
nnék
ának
jato-
ag s
gyel-
ácsi
meg
eted
asan
edve
n is
ehát

KIS LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

... VIDÁMAN CSEVEGVE SÉTÁLTAK. (Lásd az 54. lapon.)

INGOVÁNYOS UTAKON.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

HA nagy volt is a kert, Gabika és Veronka, szaporán lépegetve, hamar eljutottak a kertészlak közelébe; de minél közelebb értek, Gabika annál inkább lassította a lépéseit, végre pedig meg is állt és nem nagyon vitézi hangon kérde:

— Veruskám . . . ez mégis bajos dolog . . . mert, tudod, azzal az öreg kertésznével nem lehet ám okosan beszélni.

Már hogy éppen okosan ne lehetett volna az öreg kertésznével beszélni, az talán nem egészen bizonyos; de az már csakugyan igaz volt, hogy a kertészné nem igen értette a tréfát, különösen a rossz tréfát; nagyon kardos, nyelves asszonyság volt, akit a gyermekek csöppet sem szerettek, mert az ő szeme láttára semmiféle pajkoságot sem követhettek el. Rögtön közéjük csapott, rendet csinált és hiába panaszkodtak az apának, majdnem mindig az lett a vége:

— Igaza volt; jól tette. Nagyon derék, rendszerető asszony a kertészné.

Gabikának tehát méltán támadtak kétségei, valjon a kertészné a reá bizott Puncsikát kiadja-e nekik. Ámde Veronka nagy meglepéssel felel:

— Nem is kérdezem ám tőle. Nincs otthon, a kert tulsó részén segít a férjének. Azért kell éppen most sietnünk. Most megszojektethetjük Puncsit.

Igy Gabika is rendben levőnek találta a dolgukat. Benyitottak a kertész lakásába s Veronka hangosan szólított a kutyácskát. De semmi nesz sem felelt. Nem igen csodálkozott rajta; tudta, hogy a kertészék

nem szeretik a kutyákat, mert ezek kárt tesznek a zsöngé palántákban, virágokban; tehát a számkivetésre ítelt szegény Puncsit is bizony nem a lakó szobájokban helyezték el, hanem alkalmasint a konyhában. Bementek hát oda is; de a kutyácska ott sem volt.

Most már megijedt Veronka.

— Oh, már talán elkéstem! Már talán elvitték! Pedig hallottam, mikor azt mondta a kertész, hogy majd este viszi el, ha elvégezte a dolgát.

Kiléptek a házból és busan indultak volna vissza haza; de Gabika megszólalt:

— Nézd . . . hátha ott van a lomtárban?

A kertészlak közelében egy másik kis épület állt, melyben a kertész az ő szerszámjait, cserepeit, kosarait és más sokféle lim-lomját tartotta. Az ajtaja soha sem volt csukva. Futott is Veronka sebesen oda és amint az ajtót kinyitotta, felkiáltott:

— Igen, itt van! Itt van!

Csakugyan ott volt, az asztal alatt, a nyakára erősített kötéllel az asztal lábához kötve. Busan, lecsüggesztett fejjel ült ott (Lásd a képet az 53. lapon.), akár a halálra ítelt rab a siralomházban. Mikor megpillantotta Veronkát, akkor egy rövidke percze mintha fölvidult volna, de éppen csak egy percze; aztán újra lehorgasztotta a fejét és bágyadtan bámult maga elé. Mintha nem is az a vidám, játékos kutyuska volt volna, amely ma reggel csupa pajkos jó kedvében olyan galibát csinált.

Veronka majd hogy sirva nem fakadt, mikor ezt látta. Oda sietett hozzá és eloldozta.

— Puncsikám! Kedves kutyuskám! Mi a bajod? Mit csináltak veled?

A kutyácska szomoruan nézett föl reá és halkán vinnyogott, mintha azt akarta volna mondani, hogy biz' neki nagyon rosszul folytak a dolgai reggel óta. Oda hajtotta fejét Veronkának az ölébe s néha megborzongott, mintha a hideg rázná. Aztán behunyta a szemeit és nyugodtan fekvé maradt.

— Nagyon szép kutyácska, szólt Gabika. Csakhogy nagyon nehéz lesz ám rejtve tartogatni, Veronkám. Már nagyocska.

A leányka nem felelhetett, mert ugyanekkor hangos beszéd hallatszott kívülről s mind a ketten ijedten néztek egymásra. Akárki jár ott, eszébe juthat, hogy benézzen ide is. Akkor aztán kutba esett a tervök, mert a Puncsi históriáját mindenki tudja.

— El kell bujnunk, hamar! szólt Gabika.

Körülnéztek. A szoba egyik sarkában nagy gyékények voltak a falhoz támasztva. Ott jól el lehet bujni. Veronka ölbe kapta a kutyácskát és gyorsan befurakodott a gyékények mögé, Gabi pedig utána. Éppen idején, mert a következő pillanatban már belépett a kertész és a felesége.

— Most már elviszem azt a kis ebet a majorba, szólt a kertész. — Hol van?

— Ott az asztal alatt, oda kötöttem, felelt az asszony.

— Kötelet látok, de kutyát nem.

— Uram fia! Hát nem megszökött!

— Meg biz' a. Ugyan jól kötöttem meg! És még az ajtót is nyitva hagytad!

— Pedig én erősen kötöttem meg... és az ajtót is bezártam... ugy emlékszem...

— Látszik! felelt a kertész boszusan. — Az ajtó tárva volt. A kutya pedig természetesen rángatta a kötelet, addig-addig, hogy megoldódott. Most aztán kereshetjük!

— Talán ide bujt valahová a sok lom közé, szólt az asszony. Itt bőven található buvóhelyet, mert ugyan gyönyörű rendetlenségben tartod a sok lomodat, mondhatom!

Veronkának ugyancsak dobogott a szive. Ha keresik, hamar meg is találják és azt is mindjárt tudni fogják, hogy meg akarja szöktetni a kutyácskát. A milyen kegyetlen ez a kertészné, még bizony jelteni is fogja az apának s akkor még nagyobb lesz a baj, Puncsika pedig még sem lesz megmentve.

Nagy aggodalmát azonban már a következő pillanatban eloszlatta az öreg kertész, a ki boszusan felelt a feleségének:

— Ne legyen rá gondod, hogy milyen rendben tartom én itt a holmimat. Megtalálok én mindig mindent, a mire szükségem van. És ugyan hiába is kotorásznál itt, mert annyi esze még az olyan kis kutyának is van, hogy ha nyitva az ajtó, hát kiszökik a szabadba. Kivált hogy éhes is a szegény pára, mert egész nap nem kapott enni valót. Ki tudja, hol kószál a kertben... még bizony kárt is tesz a palántákban.

— No hiszen majd adok én neki! fenyegetőzött az asszony és kiment.

— Igen ám, csakhogy előbb meg kell találni! dörmögte a kertész és szintén távozott.

A két testvér még várt egy kis ideig, aztán előbujt a rejtekből.

— Csak keressétek! szólt Veronka daczos jó kedvvel. Ne félj semmit, Puncsikám! Nem kerül sz többé ellenség kezébe.

— De innen jó lesz távoznunk, mert újra itt érhet valaki, tanácsolta Gabika

Várj csak, előbb én megyek ki és szét-nézek, nem jár-e valaki közel?

Kiment s rövid idő múlva visszatért.

— Jöhetsz. Nincs közel senki.

Veronka, ölében a kis kutyával, kiosont, aztán a kert legsűrűbb bokrai közt mentek odább, de Gabika nem tudta, hová. Hát megkérdezte.

— Most egyelőre csak itt a ház közelében rejtjük el, mert az igazi rejtkehelye messze van, már nem járhatjuk meg vacsoráig, felelé Veronka. A vacsorától pedig nem szabad elmaradnunk, az gyanút keltene.

— Messze van? Hát hová akarod vinni?

— Olyan helyre, ahol senki sem talál rá. De én mindennap meglátogatom, viszek neki enni valót és játszom vele.

— Ugyan mondd már, hová?

Veronka titokzatosan mosolygott.

— Ismered az ingoványt? kérdé.

— Hogy ne ismerném! felelé Gabi türelmetlenül. De miért kérded? Csak nem akarod a mocsárba fojtani Puncsit?

— Hahaha! Még nem érted. Nem arra való az ingovány, hogy bele fojtsam, hanem, hogy ott bátorságban legyen.

— Ugyan már no, mit beszélsz! Hiszen ott járni sem igen lehet és ha oda viszed a kutyácskát, hát vagy bele ful a mocsárba, vagy ha kiszimatolja az utat, megszökik.

— Nem tudsz semmit, szólt Veronka diadalmasan. Először is, most annyira kiszáradt helyenként az ingovány, hogy egészen jól lehet ott sétálni.

— Annál rosszabb. Akkor hát Puncsi megszökik onnan.

— Nem fog megszökni, mert nem olyan helyen hagyom. Jártál már te is ott, tudod, hogy messze bent az ingoványban nagy tó van, amely soha sem szárad ki, a tó köze-

pén pedig jókora sziget, amely meg olyan magasra emelkedik, hogy mindig száraz, szép fák is vannak rajta.

— Láttam azt is, ámbár csak messziről.

— No's, én pedig már jártam is azon a szigeten. Gyönyörű helyecske, ott pompás dolga lesz Puncsinak, de megszökni még sem fog, mert most még nem tud uszni. Még házikója is lesz, mert van ott egy nagyon vén fa s annak éppen a tövénél akkora odva, hogy Puncsi egészen kényelmesen fog benne nyújtózhatni. Viszünk számára pokrócot is.

Gabika csak hallgatta ezt a beszédet, végre nagyot nevetett.

— El akarsz bolondítani, Veruskám, mondá. Már ugyan hogy járhattál volna azon a szigeten? Hiszen te sem tudsz uszni.

— Nem is szükséges. Van nekem csónakom, azon már sokszor áteveztem a szigetre.

— Csónakod? álmétkodott Gabi. Hát azt valjon hol szerezted?

— Biz azt ott találtam, felelé Veronka nevetve.

— No, az furcsa! Hiszen csónakot csak nem vesztenek el az emberek úgy, mint holmi kendőt vagy penicizlust.

— Jaj de oktondi vagy! Nem is vesztették azt el, hanem ott hagyták. Hallottam én, hogy ott régebben halászgattak is, hát valami halász-ember hagyta ott a csónakját. No, nem is volna érdemes elcipelni onnan, mert biz az már kissé ócska portéka; de a szigetre át lehet vele jutni. Van benne evező is. Én már többször áteveztem a szigetre.

— És nekünk nem szóltál róla! kiáltott fel Gabika neheztelő hangon.

— Persze hogy nem! Magamnak tartogattam azt buvó helynek, mikor egyszer-

egyszer nagyon haragudtam és nem akartam, hogy tudjátok, hol vagyok. Emlékezhetsz rá, hányszor kerestetek hiába.

— Igaz! De ki is gondolta volna, hogy az ingoványban bujkálj!

— Ezentul sem szabad róla tudni senkinek. Neked megmondtam, mert látom, hogy

te nem vagy ellensége az én kedves Puncsikámnak és segíteni akarsz a megmentésében. Hát most az a tervem, hogy egyelőre itt sétálgatunk és csak este megyünk be. Van egy üres ketrecz, melyben nyulacskát tartottunk. Oda fektetem be Puncsikát és úgy fordítom a ketreczet,

... LECSÜGGESZTETT FEJJEL ÜLT OTT. (Lásd az 50. lapon.)

hogy ne láthassák, mi van benne. Nem is jár ott este senki.

— Igen ám, de holnap reggel megtalálják.

— Csakhogy holnap már nem lesz ott. Bemegyünk, megvacsorálunk, le is fekszünk,

de mikor már mindenki alszik, fölkelünk és kionszunk. Gyönyörű holdvilágos éj lesz, egészen jól elsétálhatunk a szigetre.

— Nagyszerű! Éjjeli kirándulást rendezünk! kiáltott fel Gabika lelkesülten.

— Csitt? Jön valaki!

Léptek zaja és beszéd hallatszott. Veronka és Gabi elbujtak a bokrok mögé s csakhamar látták, amint Vilma néni és Dezső vidáman csevegve sétáltak el közelemben. (Lásd a képet a czimlapon.)

— Ugy látszik, már nagy barátságot kötöttök, sugta Veronka megvetőleg. Vigyáznunk köll Gabi! Nem szabad semmit elárulnunk Dezső előtt sem.

— Ne félj semmit! Tölem meg nem tudnak semmit.

A bokor mögött lappangtak még sokáig, mikor Vilma néni Dezsővel már rég odább sétált. Már sötétedett, midőn végre ovatosan előbujtak és a kocsiszinbe lopóztak. Ott egy sarokban volt a gyermekek állatkáinak a tanyája. A nyulacskáék, mókuskák már aludtak, no de ezektől különben sem köllött félni, hogy elárulnak valamit.

Egyik ketrecz üres volt, abba helyezte el Veronka a kutyácskát, előbb szalmából puha fekvő helyet készítvén számára.

— Maradj itt szépen csöndesen, Puncsikám, biztatta Veronka, amint bedugta a kutyácskát a szűk ketreczbe. Itt nem igen mozoghatsz ugyan, de hiszen most már este van, inkább aludjál. Csak rövid ideig fogsz ám itt raboskodni, aztán elviszlek és szabad leszel.

Ez a vigasztalás nyugtatta-e meg az ebecskét, vagy hogy talán álmos volt, de Veronka nagy örömeire csöppet sem ellenkezett. Nyugodtan lefeküdt a ketreczben, nem is kívánczozott ki onnan.

Veronka bezárta az ajtócskát, a falhoz fordította a ketrecz rácsos oldalát, aztán Gabikával együtt besietett a házba.

(Folytatása következik.)

GIZI, LACZI ÉS PANNUSKA.

(Képekkel az 56. és 57. lapokon.)

*Nagy munka: aratni forró nyári napon,
A ki benne segít, jól teszi az nagyon.*

*Gizike, Laczika, hogy ne segítnének?
Felöltöznek munkás pór lánynak, legénynek.*

*Jó tréfa, járják a mezőt dalolgatva,
Keresik is, milyen dolguk akadhatna.*

*Tarlóznak: elhagyott kalászt gyűjtögetnek,
No, biz' abból cipót nem nagyot süttetnek.*

*Már elég! Nagyon nagy kezd a hőség lenni.
Otthon a szobában sokkal jobb pihenni.*

*Bezzeg nem játékból jár-kél kint Pannuska!
Hajnalban kezdte és még este sem lusta!*

*A kezében korsó, — fontos a munkája:
Szomjas aratókat friss vízzel ellátja.*

*Alig hozta, üres már a korsó újra.
»Szaladj, fiam Panna, friss vizért a kutra!«*

*Messze a kut, Pannus egész estig járja.
El is fárad — nem baj! Hasznos a munkája.*

A RÓZSA ÉS A MÉH.

— Mese. —

MELEGEN sütött a nap a kertre, a kertben egy rózsatóre. Ennek a rózsatórenek egy nagy bimbaja már épp nyilófélben volt, de még nem fakadt ki egészen.

— Nagyon szép akarok lenni, szólt a bimbó. Olyan szép, hogy mindenki megbámuljon.

Nappal magába szedte a napsugár fényét és melegét, hogy mentül gyönyörűbb sötét vörös színt kapjon; éjjel fölszívta a harmatot, hogy erős és üde legyen. És egy reggelen végre, mikor a nap fölkelt, a bimbó is kinyilt és mint a leggyönyörűbb rózsza pompázott a kertben.

A mire vágyott, beteljesedett. Bámulta, dicsérte mindenki ritka szépségét, remek illatát. Büszke és boldog volt a rózsza.

Egyszerre csak zümmögés hallatszott s egy méhecske röppent elő, rászállt a rózsára.

— Mit akarsz, vakmerő? kérde a rózsza. Hogy mersz rászállni az én gyönyörű szirmaimra? Mindenki csak messziről bámul és dicsér, az a rendje. Érd be te is annyival!

— Jaj, kedves rózsza, én azzal nem érhetem be, felelt a méhecske. Szép vagy, pompás vagy, igaz, de van ennél igazibb kincsed is, édes mézporod. Adj belőle! Olyan éhes-szomjas vagyok!

A rózsza eleinte kissé boszankodott, hogy a torkos méh csak a mézporra gondol s nem a szépséget bámulja, mikor pedig az a fő. No de ha éhes az istenadta, hadd szedjen a mézporból; az ugy is hiába van, nem is látják. Bolondos méhecske, hogy ezt nevezi kincseknek!

Megköszönte a méhecske az engedelmet, eljött napjában többször is, aztán másnap, harmadnap is. A pompás rózsza levelei azonban fonyadni és hervadozni kezdtek s egy napon, mikor erős zápor szakadt alá, a levelek nagyobb része le is hullott, lent a sárba keveredett, — a gyönyörű rózsának vége lett! Alig néhány hervadt levél maradt még ott a száron.

Ujra kisütött a nap s megint hallatszott a zümmögés, jött a méhecske.

— Oh, oh! Vége a szép rózsának, döngicsélte részvéttel.

— Igen, végem van! susogta a rózsza elhaló hangon. — Oda a szépségem, már reám sem tekint senki, elfelejtettek... Mily gyönyörű voltam, mégis hiába éltem!

— Ne hidd azt, kedves rózsza! felelé a méh. Szépséged, illatod, melyre büszke

voltál, elmúlt ugyan nyomtalanul; de a mézporból, melyet nekem adtál, én édes mézet készítettem és meg is gyűjtöttem. S mikor szépségednek, de már jó magadnak is hire sem lesz többé, a jóságodból származó méz még gyönyörűséget fog szerezni nekünk méheknek, de az embereknek is.

S a hervadó rózsza megvigasztalódva hullatta le utolsó leveleit.

A KINCSES KIRÁLY.

— Ó-kori történet. —

(Képekkel.)

(Vége.)

KICSINYLŐ hangon beszélt Krózus király az ő szomszédjáról, Cyrus perzsa királyról, de igazában mégis csak másképp gondolkozott. Nem is hiába. Gyorsan nőtt nagyra a Cyrus hatalma, megerősödött és messzire terjedt ki a birodalma. Nem volt ugyan Krózusnak semmi kétsége a felől, hogy könnyen fog birni vele; de hogy helyes-e, ha megtámadja a szomszédot? arra nézve teljes bizonyosságot kívánt.

— Megkérdeztem a legbölesebb orákulumot, mondá a tanácsosainak.

Ez volt szokás abban az ősrégi korban.

Az orákulum szent jós-hely volt. Templomban, vagy rejtelmes barlangban tartózkodott a jósnő, — mert rendesen nő volt a szent hely jövendőmondója, — akiről azt hitték, hogy az istenek titokzatos erőt adtak neki; belát a jövőbe, megmondja mindenről, jó vagy rossz vége lesz-e. Aki tehát valami fontos, nehéz vállalkozásra készült, előbb megkérdezte az orákulumot, gazdag ajándékokat vivén vagy küldvén neki.

Ilyen jóshely nemcsak egy volt. És nem mindegyikben biztak egyformán. Krózus

király tehát legelőször is azt akarta megtudni, melyik orákalum a legbölesebb, melyik tudja valóban mondani az igazat. Hogy erről meggyőződjenek, küldötteket indított a különböző jóshelyekre, de nem azt kérdeztette, hogy hadat izenjen-e Cyrus királynak, hanem egyelőre csak ezt:

— Mit csinál Krózus király ebben a pillanatban?

Meghagyta a küldötteinek, hogy a jóshelyekre érkezvén, ott várjanak addig, míg az utra kelésüktől számitott századik nap föl nem virrad. Ezen a napon, bizonyos órában, intézzék aztán az orákalumhoz azt a kérdést. Ő pedig otthon azon a napon és abban az órában olyan munkát eszelt ki magának, amelyet még soha sem végzett és amelyet hogy ő végezhesen,

GIZI.

LACZI.

(Lásd az 54. lapon.)

esze ágába sem juthat senkinek, száz meg száz mértföldnyi távolságból pedig már éppenséggel nem találhat el más, csak akit valóban látnoki erővel ruháztak fel az égi hatalmak.

Azt cselekedte pedig Krózus, hogy a palotája konyhájába ment, ott egy bárányt meg egy teknős-békát ölt le, fel is aprózta, egy nagy rézüstbe dobta és megfőzte. Vagyis szakácsnak csapott fel (Lásd a képet

a 60. lapon.), amin a környezete váltig bámult is.

Hát biz a különböző jóshelyek papnői nem is tudták ezt a távolban kitalálni, nem tudtak a kérdésre felelni, — kivéve egyet: a delphi orákalumot. Ez pontosan megmondta:

— Krózus király e pillanatban szakácskodik, bárányt és teknős-békát öl és ételt főz a husukból.

Mikor a Delphiben járt küldött ezzel a válaszszal haza érkezett, Krózus nem kételkedett, hogy a delphi orákulum a legbölcsebb, ahhoz kell most már az igazi kérdéssel fordulnia.

Ujabb küldöttséget indított tehát a delphi orákulumhoz, még pedig olyan ajándékokkal, a minőket az a jóshely sem azelőtt, sem azután nem kapott. Küldött Krózus király egy nagy oroszlánt szinaranyból, óriási edényeket, kupákat, szobrokat, mind aranyból és ezüsből, drága köveket, selyem és bársony szöveteket és sok másféle kincset. S most már azt kérdezte:

— Hadat akarok indítani a perzsák királya ellen, — megtegyem-e és mi lesz a hadjáratom eredménye?

Felelé pedig az orákulum:

— Ha a perzsák királya ellen hadba vonulsz, egy nagy birodalmat romba fogsz dönteni.

Nagyon megörült Krózus a válasznak. Maga sem kételkedett benne, hogy romba fogja dönteni a Cyrus nagy birodalmát.

Most már nem késlekedett tovább, hozzá látott a sereg-gyűjtéshez. Tódultak is a

vitézek Krózus királynak a táborába, mert olyan gazdag zsoldot sehol semmiféle vezér sem osztogatott, mint a mesés kincses király. De mielőtt megindult volna seregével, egy nagy tiszteletben álló öreg bölcs is megjelent a táborban és így szólt Krózushoz:

— Oh hatalmas király, gondold meg jobban, mire készülsz! A perzsák nem bántottak, nem támadtak, hagyd te is békességben őket. Harczban edzett kemény vitézek a perzsák, könnyen nem boldogulsz velök s ha győzol is, mit nyerhetsz te, aki már ugyanis a legdusabb és leghatalmasabb király vagy? Veszteni ellenben sokat, mindent veszthetsz!

— Balga öreg! Hát veszthet Krózus, kinek hatalma mindenkiét fölülmulja? Ne akarj bölcsebb lenni a delphi orákulumnál.

S megindult a seregével.

PANNUSKA. (Lásd az 54. lapon.)

A nagyratörő Cyrus perzsa király nem ijedt meg a támadástól. Élére állt vitéz hadainak, kivonult Krózus ellen. Találkozott a két nagy sereg és véres csata folyt több napon át, de egyik sem birt

felül kerekedni. Végre is abba hagyták a harczt és mivel már a tél közeledett, Krózus azt határozta, hogy majd tavaszkor kezdi újra a háborút, addig megpihen fényes, kincses székvárosában, Sardisban.

Ámde Cyrus király mást gondolt. Ő nem akart pihenni, hanem betört seregével a Krózus király országába és közeledett Sardis városához. Ujra kivonult tehát a Krózus serege is és új csata kezdődött. És ekkor sajátságos dolog történt: midőn a Krózus seregének színe-java, a remek lovasság, a perzsák csatasora közelébe jutott, a lovak hirtelen meghorkantak, ágaskodtak, ledobták lovasaikat, megfordultak és nagy rendetlenségben szétfutottak. Ezt felhasználta a perzsák, gyorsan előre nyomultak és tönkre verték a Krózus seregét, mely csufosan megfutott.

Hüledezett a megrémült Krózus, szinte hinni sem akarta. Azt gondolta, valami gonosz varázslat történt. Pedig nem volt abban semmi csoda, csak az, hogy Cyrus király sokkal fortélyosabb hadvezér volt. Láttá, tudta ugyanis már jó előre, hogy az ellenség lovas seregével bajosan bírhat, mert az nagyobb és erősebb. Hát azt tette, hogy tömérdek tevét hajtattott össze és a maga csatasora elé állította. A lónak pedig sajátsága az, hogy, ha csak nagyon sokáig nem szoktatják hozzá, ki nem állhatja a tevét, undorodik a szagától, elfut tőle. Erre számított Cyrus és furfangos hadi csele fényesen sikerült.

Futott Krózus a serege maradványaival, bezárkózott fényes székvárosába, Sardisba és remélte, hogy ott majd jobbra fordul a dolga, mert Sardis nem csak fényes, hanem nagyon erős város is volt, óriási falakkal és bástyákkal. Betöri azokon Cyrus a fejét.

Dehogy törte! Ostrom alá fogta Cyrus a kincses királyt az ő székvárosában és két hét sem telt bele, már benyomultak a perzsák Sardisba, öldösték, kaszabolták a Krózus megrémült katonáit, akik nem tudtak hova menekülni. Nem menekülhetett maga Krózus sem; fiával, a szegény siketnémával együtt ott érte a bőszen ellenség.

Cyrus megparancsolta, hogy Krózust élve vigyék eléje, ő maga akar végezni ellenségével, a ki ok nélkül támadta meg. A katonái azonban nem ismerték Krózust és egy perzsa harezos már épp keresztül akarta a kardjával döfni a kincses királyt, midőn csodálatos eset történt. A siketnéma királyfi, látván atyja veszedelmét, szörnyű aggodalmában annyira erőlködött, hogy megszólalt és fölkiáltott:

— Ember, meg ne öld Krózus királyt!

És ettől fogva a királyfi tudott beszélni.

A perzsa katonák elfogták Krózust és elvezették a győztes Cyrus elé. Ez pedig azt határozta, hogy Krózust és főtanácsosait tüzhallalal végezteti ki.

Nagy máglyát raktak és Cyrus maga is gyönyörködni akart a megalázott kincses király végső megsemmisülésében. Nézte, mint vezetik a szerencsétlen, megtört Krózust a máglyára!

Csüggedten tántorgott a boldogtalan király a szörnyű vesztőhelyre. Ezen az utján végig gondolt életén, nagy hatalmán, mérhetetlen kincsein, melyeket mind elvesztett, ő maga pedig vesztőhelyre jutott és borzalmas kínok közt tüzhallalal fog kimulni. És eszébe jutottak a régen, régen hallott szavak, melyeket a böles Solon mondott, hogy: nem mondhat boldognak senkit életének vége előtt, mert hatalom,

gazdag
muland

Mél
föltett

—

Meg

hogy

küldte

Krózu

sem a

hajdar

Cyr

elgonc

kegye

gett,

lyát,

talan

nagy

és a

sem

Cyrus

megk

megn

At

egyel

cseit

pedig

adó

bánt

hogy

féle

a haj

mag

embe

sége,

mási

dolta

belel

vádo

És C

gazdagság, szerencse, — minden, minden mulandó. Mennyire igazat mondott!

Mély elkeseredésében Krózus, mikor már föltették a máglyára, fájdalmasan kiáltá:

— Oh Solon! Solon! Solon!

Meghallotta ezt Cyrus és kíváncsi lett, hogy mit jelentenek azok a szavak? Oda küldte egy főemberét, hogy tudja meg. Krózus, halálra elszántan, eleinte szólni sem akart, de aztán mégis csak elmondta hajdani beszélgetését Solonnal.

Cyrus királyt meghatotta a történet és elgondolkozott, hogy talán meg köllene kegyelmeznie. Mialatt azonban ezen töprengett, a katonák már meggyújtották a máglyát, a füst már fojtogatni kezdte a boldogtalan Krózust. De a véletlen megsegítette: nagy eső eredt meg, eloltotta a máglyát és a szakadó záporban egyelőre gondolni sem lehetett rá, hogy újra meggyujtsák. Cyrus ezt az istenek intésének gondolta és megkegyelmezett Krózusnak, aki ekképen megmenekült a tüzhaltól.

Attól megmenekült, de nem is maradt egyebe a pusztá életénél. Birodalmát, kincseit Cyrus mind elfoglalta, magát Krózust pedig félig mint rabot, félig mint tanácsadó szolgát tartotta maga mellett. Jól is bánt vele, meg is böcsülte, mert tapasztalta, hogy a sokkal öregebb Krózusnak mindenféle dolgokban nagy a tudománya. De hát a hajdani kincses királynak, aki nem ismert magánál hatalmasabb, dusabb és boldogabb embert, csak annál nagyobb volt a keserősége, hogy most már csak szolgája egy másik, igazán hatalmas uralkodónak. Vádolta saját magát, hogy elbizakodottan belefogott a gyászos végű háboruba; de vádolta az orákulumot is, mely fölbiztatta. És Cyrus király engedelmével elküldte egy

jó emberét Delphibe az orákulumhoz, panaszszal és számonkéréssel, hogy miért ámitották el hamis jóslattal?

De az orákulum azt felelte:

— Krózusnak semmi oka panaszra. A jóslat úgy szólt, hogy: ha megindítja a háborut, egy nagy birodalmat fog romba dönteni. Az meg is történt, a Krózus birodalma romba dőlt, elfoglalta Cyrus király.

Persze, persze! Csakhogy Krózus, mikor a jóslatot hallotta, nem gondolt arra, hogy az ő saját birodalma lehet az, melyet tönkre fog tenni; azt hitte, a Cyrusé fog romba dőlni.

Megtörtént, változtatni rajta többé nem lehetett s a megtört, bánatos lelkű Krózus ott édegett mint rab a hatalmas Cyrus király udvarában. Cyrus pedig, miután a kincses király országát elfoglalta, nem sokáig pihent, hanem folytatta győzelmes hadjáratait, mind leigázta a szomszéd népeket. És az agg Krózus fölsóhajtott:

— Tévedtem, mikor magamat hittem a föld leghatalmasabb és legboldogabb királyának. Én nem voltam az, megalázott a sors. De ime Cyrus bizonyára az. Ő a győzhetetlen, ő a legboldogabb. Még Solon sem tagadhatná!

Ki tudja!

Mert még valamit meg köllött érnie a szolgává lett szegény kincses királynak.

Ura és legyőzője, Cyrus király, folytonos nagy diadalaitól fölfuvalkodva, már szintén nem ismert mértéket a kevélységében, épp úgy, mint hajdan Krózus király. Mikor már minden szomszéd népet leigázott, eszébe jutott, hogy van még egy nem nagyon távol élő nép, mely nem hódol neki. Ez pedig a masszageták harczias és erős népe volt. Éppen akkor nem is hős férfiú, hanem aszszony uralkodott fölöttük, Tomyris királynő.

... SZAKÁCSNAK CSAPOTT FEL. (Lásd az 56. lapon.)

— I
Meg

Tomyr
az elle
dött C

— I
ellenü
bántu
jót al

Cyr
nagy
hederi
szavár

Ny
Tomyr
tért t

meg,
véres
Cyrus

kodás
rossz
sereg
sait;
sebek

És
buká
És n
gadz
meg

El
dené
jétől

az ő
mar
han
a b

—
jál,
gan

— Ezzel játszva bánok el, szolt Cyrus. Megindult seregével s kísérte Krózus is. Tomyris királynő azonban, hírét hallván az ellenséges készülődésnek, követeket küldött Cyrushoz. Azt izente:

— Dicsőséges Cyrus király, miért támadsz ellenünk? Mi békességben élünk, senkit sem bántunk; de minket se bántson senki! Ha jót akarsz, térj vissza. Ha nem, te lásd!

Cyrus csak nevetett az izeneten. Ő, a nagy hódító, a legyőzhetetlen hadvezér, hederitsen egy gyöngé asszony-uralkodó szavára!

Nyomult hát seregével tovább, betört a Tomyris királynő országába. Vissza sem tért többé. Tomyris királynő nem rettent meg, kivonult vitéz hadaival és egy nagy, véres csatában nem csak tönkre verte a Cyrus seregét, hanem véget vetett az uralkodásának is. Mert Cyrus, látván, hogy rosszra fordul a csata sorsa, maga állt a serege élére és biztatta-bátorította harcosait; de az ellenség körül fogta és Cyrus, sebektől borítva, ott halt meg a csatatéren.

És így Krózus megérte nem csak saját bukását, hanem azét is, aki őt legyőzte. És most már ellhitte, hogy nincs hatalom, gazdagság, melyet a forgandó szerencse meg ne dönthetne.

Elfeledten, bánatban fejezte be a mindenétől, még a hozzája kegyelmes legyőzőjétől és urától is megfosztott Krózus király az ő boldogtalan életét. A neve maig fennmaradt, de nem csak mint a kincses királyé, hanem mint azé is, kinek példája mutatja a bölcs Solon szavainak igazságát:

— Kincsben, hatalomban el ne bizakodjál, mert nem tudod, meddig tart és boldogan fogod-e befejezni életedet!

SIKERTELEN HIVOGATÁS.

*Jár a lányka hímes réten,
Pillangó párt lát a légben.
Lesi, nézi, csalogatja,
Köténykékjét oda tartja.*

*»Tarka szárnyu két kis lepke!
Szálljatok le az ölembe!
Majd veletek játszogatok,
Olyan nagyon szépek vagytok!*

*Féltek tán, hogy bántanálak?
Ne higgyetek rossz kis lánynak!
Köténykémben haza viszlek,
Édes mézben is fürösztlek.*

*Pillangó pár libben-libben,
Hol magasan, hol megint lenn,
Köténykébe nem száll bele,
Hanem inkább így felele:*

*»Az életünk rövid pár nap,
Orvendünk a napsugárnak;
A mi legfőbb boldogságunk:
A mi arany szabadságunk!«*

AZ ELHALASZTOTT SZIVESSÉG.

SIETVE nyergeltetem a lovamat, — beszélte egyik barátom, — már éppen föl akartam ülni, midőn belép az udvarunkba Teréz és halk szóval mondja:

— Dénes úr, bocsánat, ha zavarom! Szegény édes anyám küld, hogy legyen olyan szives, adjon neki egy palaczk vörös bort. Ugy elgyöngült szegény!

A Teréz anyja hosszú ideig szolgált nálunk. Hogy előregedett, kötelességemnek tartottam, hogy ellássam a legszükségesebbel.

De éppen most már vállamon volt a köpönyeg, kengyelben a lábam és kezemen a keztyű, melyet rösteltem lehuzni, hogy a pinczébe rohanjak borért.

Igy hát csak azt feleltem:

— Teréz, én csak a szomszéd faluba lovagolok át és itthon leszek, még mielőtt beesteledik.

Láttam ugyan a kis lány arcán, hogy nincs megelekedve; de mégis elvágtattam, anélkül, hogy teljesítettem volna a szerény kívánságot.

Még ötöt sem ütött az óra, midőn haza érkeztem. Alig szálltam le a lóru, már futottam a pinczébe, fölkaptam két üveget és siettem Terézékhez. Házuk elé érve, megpillantottam Terézt, ki a küszöbön ült és sirt, sirt keservesen.

— Hogy van az édes anyád, gyermekem? kérdeztem tőle.

A lányka fölállt és némán vezetett szobájukba. És ott megláttam az anyját — holtan! Arcán bánat tükröződött. Ki tudja? Az a pohár jó bor talán még meghosszabbította volna egy-két nappal az életét. És talán boldogabban hunyt volna el a szegény

öreg. Így azzal a tudattal kellett örökre lehunynia a szemeit, hogy volt gazdája megtagadta utolsó kívánságát!

E naptól fogva nem is ment el a házamtól segítség nélkül egyetlen egy szegény sem. És e naptól fogva nekem is jelszavam:

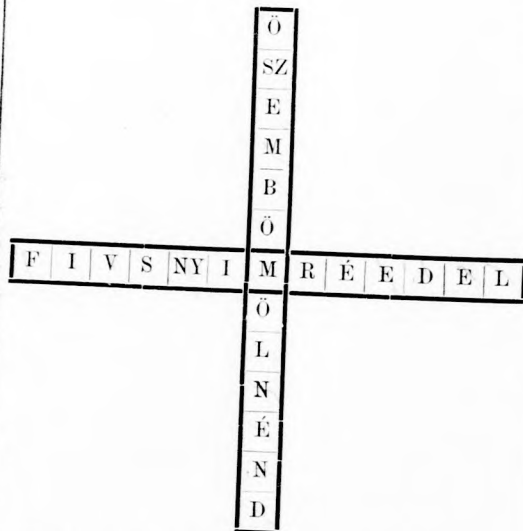
— Ami jót tehetsz ma, ne halaszd holnapra!

Cantu Caesar után olaszból fordította

Hajdú Margitka.

REJTETT MONDÁS.

— Csiga-rejtvény. —

Egyik betüből kiindulva s a többi csiga-vonalban olvasva, ájtatos hívők vigasztaló mondása derül ki.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Mesék“.

Az ifjúság számára írta Greguss Ágost.

A GÖGÖS HULLÁM.

— Példázat. —

NAGY szikla állt a tenger partján, rajta magas torony, a torony tetejében pedig messze világító lámpás égett, irányt mutatva a hajósoknak, hogy a biztos révbé bevezhessenek.

Dühöngve, tajtékozva rohant a tenger felől egy hatalmas hullám egyenest a szikláknak. Találkozott egy kicsike hullámmal, mely viszont a part felől sietett vissza a sik tenger ölébe és nyöszörögve szólt:

— Térj vissza, bátyám, ne menj ama szikla felé! Én oda tévedtem s ezer darabra tört!

— Mert hitvány gyöngye legényke voltál, szólt gögösen a nagy hullám. De én majd végzek azzal a vakmerő sziklával és világító tornyával, amely miatt nem csaphatjuk a hajókat rá a víz alatt lappangó szirtekre.

— Mit csinálsz vele?

— Ledöntöm, a tenger fenekére temetem őket.

— De bírod-e?

— Nevetséges! Van-e, a mi velem szemben megállhasson? Nézz utánam, mindjárt meglátod!

Még erősebben neki iramodott s zugvakarogva rettenetes rohammal csapott rá a sziklára. Azután, — no's, azután százezer részre szétfoszolva bukott vissza és szégyenkezve osont megtört társa után ismét a sik tengerbe.

A szikla pedig rendületlenül állva szólt:

— Ne bizakodtál volna el! A ki tulbecsüli az erejét, saját magának vesztét okozza vele!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXI. köt. 2-dik számában közölt rejtett név megfejtése:

Szondi György.

Helyesen fejtették meg: Stephaich Mariska, Jeszenszky Ilona, Tóth Mariska, Németh Imre, Kárpáti Sándor, Naschitz György, König Jenő, Mérey Dalma, Jörg Mariska, Dick Zsiga, Kerekes György, Jantsits Jolánka, Tibor és Bandi, Altstock Hugó, Máder Hedvig és Emma, Kohn Sándor, Kövesi Jenő, Kováts Bella és Géza, Halhegyi Ibolyka (Kinek az írása? F. b.), Jurenák Gizi, Balogh Ilonka, Kaminszky Irén, Katinka és Böske, Donáth Matildka, ifj. Bauer Ottó, Deutsch Róza és testvérei, Márkus Böske, Ybl Ida és Márta, Komlós Magda, Fried Aranka, Csascher Mariska, Fellegi Vilmos, Igmándi Tercsi, Katicza és Elek, Bayer Anti, Poór Erna, Lasztovicza Sándor, Rhédey Zoltán, Fodor Lenke, Péterfy Vilma, Zobel Márta, Szakáll Paula, Veress Ilus és Jenő, Herzog Dóra és Vilma, Boross Margit, Vidonyi Annuska és Iluska, Trebitsch Károly, Ruhig Flóra, Mészáros Matild, Agfalvi Endre, Latinovits József, Káldor Pista, Kiss Margit, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Ranschburg Béla és Pál, Somogyi Jolán és Jenő, Ujhelyi Gabriella, Winkler Tibor, Kazy Péter, Rothman Klári, Kuhn Béla, Schuch Ilus, Szegvári Károly, Materny Róza és Margit, Riczka Leczika, Véghelyi Lajoska, Schnabel Jani, Mikó Blanka, Vachott Ida, Szilágyi Ernő, Kovácsy Berta, Hatschek Adrienne és Jeanette, Kovács Ferencz, Háry Irén és Julia, Richter Ilonka, Garai Lujza és Mariska, Lengyel Margit és Kálmán, Térfi Marianna, Pap Lilike, Luczenbacher János, Dominigg Ilonka és Erzsike, Csongrádi Ilona és Attila, Kováts Mariska, Gyóry Sarolta, Pollák Böske, Rosenberg Izabella és Arthur, Katona Miklós, Veress Gizi és Józsi, Turi Lenke és János, Hertelendy Bandi, Gross Helén és Károly, Keviczky Aranka.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Csascher Mariska. Mária-Radnán*, kinek a jutalom-könyvet (*Virág-csokor*, költemények és elbeszélések, emlékül jó gyermekeknek gyűjtötte *Füssy Tamás*, színes táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXI. köt. 1-ső számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Pap Lilike, Richter Ilonka, Latinovits József, Trebitsch Károly, Richon Mariska, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Ranschburg Béla és Pál, Somogyi Jolán és Jenő, Véghelyi Lajoska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Véghelyi Lajoska. Látom, hogy még kezdő vagy az írás mesterségében, be is érem egyelőre annyival, hogy csak annyit írsz, mint a legutóbbi levelező lapon. Nem nagyon sokára majd kitelik tőled az egész levél is, ha iparkodol. Pedig iparkodni fogsz, ugy-e? — Ifj. Metzger Ede. A czimszalagot gyűjteni fölösleges. Mint e rovatban, másoknak szóló izenetben már olvashattad volna: elég egy czimszalag. Azt küldd be a megszabott összeggel együtt a kiadó-hivatalnak és akkor megkapod a kívánt könyvet. — Weinberger Kornél. Biz az nem vers, amit irtál. Egyébként azonban kemény legény vagy, ha most, a kánikula derekán, úgy találsz, hogy »itt a tavasz«. Mások bizony izzadva-sohajtvá gondolnak rá, mily régen mult már el és mennyire benne vagyunk a forró nyárban. — Rothman Klári. Aki évnegyedenként fizet elő, az a második évnegyedben veheti igénybe a kedvezményt, mind a két évnegyedből mellékelve egy-egy czimszalagot. — Donáth Matildka. Tudomásul vettem közléseidet. Isten éltesse! — Kaminszky testvérek. Most is hibásan jártatok el, még pedig először azzal, hogy hozzám küldtétek és nem a kiadó-hivatalhoz; másodszer pedig, mert nem mellékeltetek újra a czimszalagot és nem irtátok meg a könyv címét. El tud-e a kiadó-hivatal igazodni rajta, nem tudom. Ha könyveteket nem kapnátok meg, forduljatok újra a kiadó-hivatalhoz. — Balogh Honka. Már most mindjárt is kérheted. — Soltész Juczika. Persze hogy én is örömmel vettem tudomásul. Csak így továbbra is! — Kornstein Egon. Jól vannak összeróva, de az illető községek nagyobb része olyan jelentéltelen és ismeretlen, hogy kis olvasóim többségének alkalmasint nincs róluk tudomása, tehát hasztalan erőlködnének a megfajtással. — Haksch Mariska. Egyelőre, kivált hogy nagyon érdekesnek találsz, a mostanival kell beérned. Hallottam valamit a Ferke barátunk készülődéséről, hogy ismét be akar rukkolni; de a boldog vakációban aligha szánja rá magát. Oszkor azonban alkalmasint találkozunk vele. — „Este van.“ Ha megfelelő képecském akad hozzá, alkalmasint talán közölhetem. — Kapás László. Megfajtást küldtél be és 20 fillért mellékelte hozzá, de nem irtad meg: mi célra? Tehát mielőbb hozd helyre a mulasztást és értesíts, mire szántad? — Solymossy Paula és Honka. A kedvezmény könyv dolgában, mint már sokszor megírtam, a kiadó-hivatalhoz köllött volna fordulnotok, a hová egyéb-iránt átküldtem a leveleket. Különben pedig még arról akarlak fölvilágosítani, hogy a folyó év első felére, mikor még színes képmellékletek jártak, kedvezmény könyv nem illet meg; mivel azonban egész évi előfizetők vagytok, a második félévre igen is jár a kedvezmény. — Kovácsy Berta. Ha K. A. nem irt, abba bele kell nyugodni. Címét

különben én nem is tudom, de ha tudnám is, a címeket az illető beleegyezése nélkül nem közölhetem. A rejtvényekből egyik-másik be fog válni. — Komlós György. Te is most fedezed föl, hogy tavasz van és újra itt vannak a kis madarak? Biz' azok maholnap már arról dolgoznak, hogy ismét elvándoroljanak. Nem alkalmas a közlésre. — „Az Irmuska cipője.“ Kegyetlen mama volna az, a ki úgy lakoltatná a leánykát. El sem hinnék a kis olvasók, hogy van olyan mama. Igazságnak kell lenni az elbeszélésben, az igazság pedig megkívánja, hogy arány legyen a hiba és lakolás közt. Nem közölhető. — Több levélről a jövő számban.

LEVELEZÉS.

Kovácsy Berta (Tasnád-Szántó) levelezni óhajt Wurm Bettyvel és Geyer Stefikével. — Poór Erna (Valpó, Verőce megye, Eszéken át) a neki küldött képes levelező lapokat szívesen viszonzozza hasonlókkal.

Az országos gyermek-védő egyesület javára:
Koller Sárika 20 fillért.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapest.